

פרשת וַיִּרְא על פי הסוד ותורת הקבלה

**וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא וְהוּא יֹשֵׁב
פֶּתַח הָאֵהָל בַּחֹם הַיּוֹם** (בראשית יח:א)

הפרשה מתחילה ביום מיוחד בחייו של אברהם אבינו. יום חם במיוחד, הקדוש ברוך הוציא את השמש מגרתיקה, וחימם את העולם כולו יתר על המידה. בכדי שלא יצאו אנשים מחוץ לאהליהם ובכך לא יהיו לאברהם אורחים להכניס לאוהלו, ויוכל לנוח ביום השלישי לברית המילה שעשה. כידוע, היום השלישי למילה הוא הכאוב ביותר ככתוב **וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹתָם פְּאֻבִים** (בראשית לד:כה).

**וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים
נֹצְבִים עָלָיו וַיִּרְא וַיִּרְץ לְקָרְאתָם מִפֶּתַח
הָאֵהָל** (בראשית יח:ב)

אברהם כל כך שמח במצוה המזדמנת לקראתו, וכשנגלה אליו הקב"ה, ביקש ממנו אברהם שימתין לו לצורך מצוות הכנסת אורחים. מכאן לומדת הגמרא שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה (שבת קכו: ע"א)

נשאלת השאלה, מהיכן הגיעו אורחים אלו ביום חם שכזה?
ובכן, כתוב במשנה (אבות ד:יא) רבי אליעזר בן

יעקב אומר, העושה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד. והעובר עבירה אחת, קונה לו קטיגור אחד. וכן כתב מרן החיד"א (מדבר קדמות ת:ד), שעל כל חטא נברא מלאך משחית, כשם שעל כל מצוה נברא מלאך סגור על האדם. שלושת האורחים, היו מלאכי מרום מיכאל, גבריאל ורפאל, שנבראו ממצוות המילה שאברהם אבינו קיים שלושה ימים לפני כן.

רבינו חיים ויטאל זצ"ל, כתב בשם האר"י הקדוש בספרו שער רוח הקודש, שכאשר אדם מקיים מצוה אכן בורא מלאך טוב, ואם מקיימה בשלמות, בהתמדה, בחשק וברצון שלם אף יכול לברוא למלאך הזה לבוש של העולם הזה כך שיוכל להתגלות אליו ולגלות לו רזי תורה.

כדוגמת המגיד שהתגלה לרבנו יוסף קארו זצ"ל, מלאך, שאמר לו במפורש שנברא מכוח לימודו בשקידה ובהתמדה ובהתלהבות. אם כך מובן שמלאכים אלו, לא היו בני אדם ולכן יכלו לצאת בחום הנורא, וכן, התגלו מכוח קיום מצוות המילה שקיים אברהם אבינו במסירות נפש עצומה בגיל תשעים ותשע, ובחשק עצום כדי להתקרב לבורא עולם.

עולה השאלה, מדוע אברהם אבינו שהכיר את בוראו מגיל שלוש, עפ"י המדרש, לא קיים את מצוות המילה אלא רק בהיותו בן תשעים ותשע? הרי עפ"י המדרש, אברהם אבינו קיים את כל התורה כולה אזי כיצד דילג על מצווה יקרה הזו?

מסבירים המפרשים, גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה (בבא קמא פז:א) כלומר, מצוות מילה הינה מצוה שמקיימים אותה פעם אחת בחיים, בשונה מתפילין, סוכה, טלית, שופר וכו', לכן חיכה אברהם אבינו עד שהקב"ה יצוה אותו ובכך יקיימה כמְצוּה שְעוּשָה הַמְצוּוּה.

אילו היה מקיימה כשהכיר את בוראו וללא ציוויו, היה מפסיד את שכרה, והשכר הוא התקרבות לבורא יתברך לשרת בקודש. מכאן אנו למדים, עד כמה כדאי לקיים את המצוות בחשק והתמדה גדולה ובמסירות נפש שמלאכי מרום יכולים להתגלות בעקבות כך וללמד אותנו סתרי תורה ולקרב אותנו לבורא עולם.

וִירָא וִירָץ לְקִרְאָתָם

מאיזה כוח אברהם אבינו ע"ה בגיל תשעים ותשע, אחרי ניתוח ללא הרדמה יכל לקום ולרוץ?

הזוהר הקדוש (פ' וירא) מתאר את יומו האחרון של רבי אליעזר הגדול, כמסופר בגמרא, כשחלה רבי אליעזר נכנסו אליו כל גדולי הדור וביניהם רבי עקיבא וזאת לאחר שחכמי הדור נידו את רבי אליעזר, מפאת מחלוקת קשה בינו לבין רבי יהושע בן חנניה.

רבי אליעזר היה כידוע גאון עולם, כאשר נכנס לבקרו רבי עקיבא, שעבורנו הוא עמוד התורה

שבעל פה, נזף בו רבי אליעזר הגדול מפני מה לא באת עד כה? מדוע לא באת ללמוד ממני תורה? שהרי יכולת ללמוד ממני יותר מכל חברייך?

באותו יום לימד רבי אליעזר את רבי עקיבא מאתים ושש עשרה (רי"ו) פרושים על שיר השירים, עד שרבי עקיבא פרץ בבכי מגודל הדבקות הנוראה ומעומקה של תורה.

הזוהר מתאר את היום בו עלה רבי אליעזר הגדול למרום, והגיעו מלאכי מרום ואיתם השכינה ללקוט את נפש הצדיק בעת פטירתו. מסביר הזוהר, שיום הפטירה של האדם הינו יום של דין כבד מאד, יום שבו נפרדת הנפש מהגוף שליווה אותה עשרות שנים, יום זה מתואר בפרשה **וְהוּא יָשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחַם הַיּוֹם.**

אברהם הוא משל לנשמת הצדיק שמחכה ביום פטירתו בפתח האוהל, מתכוון לצאתו מהגוף ולעלות למרומים, יום זה הינו **כְּחַם הַיּוֹם**, יום חם מהרגיל, יום של דינים קשים וביום זה הצדיק מחכה בפתח למלאכים שיבוא ללוות אותו בעלייתו למרום. וכאשר רואה אותם הוא מיד רץ לקראתם ללא שום חשיבה על הכאבים או על צער המיתה אלא רץ מתוך רצון להידבק בבוראו, זהו יומו האחרון של צדיק שמת מתוך רצון, מתוך דבקות בבורא. אשריהם הצדיקים שזכו לכך ויהי רצון שנזכה אף אננו.

כנבואה ממש

**וַיֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הָגֵר הַמִּצְרִית
אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצֶּחֶק. וַתֹּאמֶר
לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ
כִּי לֹא יִירֶשׁ בֶּן הָאֵמָה הַזֹּאת עִם בְּנֵי
עַם יִצְחָק.** (בראשית כא:ט)

כתוב במדרש ששרה ראתה את ישמעאל זורק
אבנים על יצחק ופנתה נחרצות לאברהם אבינו
שיגרש את הגר ואת ישמעאל שלא יהיו בקרבת
בנם יצחק.

עד כמה שרה אימנו היתה נביאה עצומה, שראתה
אלפי שנים קדימה את האבנים שהערבים יזרקו
על חיילינו, והסבל הנורא שיגרמו לנו בדורנו זה
ממש, ולכן דרשה מאברהם אבינו שיגרש את
בן האמה הזאת מארץ הקודש, שלא ירש אותה
יחד עם יצחק בנו.

עד כמה כל מילה בתורה, היא בעלת נבואה
לאלפי שנים קדימה ומתוך כך נתמלא ציפייה
לגירוש ישמעאל מארצנו הקדושה **כִּי לֹא
יִירֶשׁ בֶּן הָאֵמָה הַזֹּאת עִם בְּנֵי עַם יִצְחָק.**

שו"ת:

כיצד אברהם אבינו, כאשר אירח את האורחים
וערך שולחן מכובד, הניח על השולחן בשר
וחלב? אנו מכירים את התירוץ שהיו אלו
מלאכים ולא בני אדם, אפילו הכי, כיצד יגיש
אברהם אבינו למלאך באיסור הלכתי?

תשובה:

קושיה ידועה, שרבים נבוכים ממנה, אמנם לפי
הקבלה, מוסבר שאברהם אבינו אירח כידוע,
את מיכאל, גבריאל ורפאל ועל השולחן הניח

בשר, חלב (חמאה) ולחם. אברהם ידע בדיוק
את שורשם של המלאכים, והכוח הרוחני שכל
אחד מייצג, וכניגדו יש מזון השייך לו.
לפיכך, לרפאל מלאך הרפואה הגיש חלב,
ככתוב, מי שרואה בחלומו חלב יצפה לרפואה.
למלאך גבריאל שהינו מצד הגבורה והדין, הגיש
בשר שגם משתלשל מכוח הגבורה, ולמלאך
מיכאל הניח את הלחם, אם כך אברהם לא
החטיא ואף המלאכים לא חטאו אלא כל אחד
קיבל במדויק את המזון שלו.